

DECIZIE

07 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de Olga Cuzmina, reprezentată de avocatul Ion Căpățînă,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Olga Cuzmina împotriva Întreprinderii Municipale pentru Gestionarea Fondului Locativ nr. 21 din mun. Chișinău, în proces de insolvență cu privire la nesoluționarea cererii și obligarea recalculării energiei termice consumate, împotriva încheierii din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 12 februarie 2019 Olga Cuzmina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Municipale pentru Gestionarea Fondului Locativ nr. 21 din mun. Chișinău (în continuare ÎMGFL nr. 21 din mun. Chișinău), în proces de insolvență cu privire la nesoluționarea cererii din 13 decembrie 2018, obligarea recalculării energiei termice consumate și încasarea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea înaintată de Cuzmina Olga împotriva ÎMGFL nr. 21 mun. Chișinău, în proces de insolvență cu privire la nesoluționarea cererii și obligarea la recalcularea energiei termice consumate.

La 06 martie 2020 Olga Cuzmina, reprezentată de avocatul Ion Căpățînă, a depus cerere de apel nemotivată (f.d. 99-101).

La 19 iunie 2020 (data de pe plicul poștal) Olga Cuzmina, reprezentată de avocatul Ion Căpățînă a depus cerere de apel motivată (f.d. 114-116 verso, 119).

Prin încheierea din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de Olga Cuzmina, reprezentată de avocatul Ion Căpățînă împotriva hotărârii din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege (f.d. 137-138 verso).

La 05 august 2020 (data de pe plicul poștal) Olga Cuzmina, reprezentată de avocatul Ion Căpățînă a depus recurs împotriva încheierii din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii, declararea admisibilității cererii de apel depuse la 19 iunie 2020 și examinarea în ordine de apel (f.d. 143-144).

În motivarea recursului s-a invocat că hotărârea motivată din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost recepționată de către avocatul Ion Căpățînă la 21 mai 2020.

Prin urmare, consideră că termenul pentru depunerea cererii de apel motivate a început a curge pentru Olga Cuzmina din 22 mai 2020 și a expirat la 22 iunie 2020 (20-21 iunie 2020 fiind zile nelucrătoare).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1), prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Prin prisma art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 15 iulie 2020, fiind recepționată de către recurentă și reprezentantul acesteia la 24 iulie 2020 (f.d. 140, 141). Prin urmare, recursul depus de Olga Cuzmina, prin intermediul avocatului Ion Căpățînă la 05 august 2020 (data de pe plicul poștal) este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Conform art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul depus de Olga Cuzmina, prin intermediul avocatului Ion Căpățînă, și de a menține încheierea din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea înaintată de Cuzmina Olga împotriva

ÎMGFL nr. 21 mun. Chișinău, în proces de insolvabilitate cu privire la nesoluționarea cererii și obligarea la recalcularea energiei termice consumate.

La 06 martie 2020 Olga Cuzmina, reprezentată de avocatul Ion Căpățînă, a depus cerere de apel nemotivată (f.d. 99-101). Iar, la 19 iunie 2020 (data de pe plicul poștal) Olga Cuzmina, reprezentată de avocatul Ion Căpățînă a depus cerere de apel motivată (f.d. 114-116 verso, 119).

Potrivit avizului de recepție nr. DS9350188089AS Olga Cuzmina a recepționat hotărârea motivată din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, la 19 mai 2020 (f.d. 109).

Prin încheierea din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de Olga Cuzmina, reprezentată de avocatul Ion Căpățînă împotriva hotărârii din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege (f.d. 137-138 verso).

Conform art. 232 alin. (1) și (2) Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Conform art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Olga Cuzmina, reprezentată de avocatul Ion Căpățînă prin recursul înaintat a criticat concluzia instanței de apel, indicând că apelantul a respectat termenul stabilit de lege pentru depunerea cererii de apel motivat, fiind depus la Curtea de Apel Chișinău la 19 iunie 2020 or, copia hotărârii motivate din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost recepționată de către reprezentantul recurenteii, avocatul Ion Căpățînă la 21 mai 2020, prin urmare termenul pentru depunerea apelului motivat a început a curge din 22 mai 2020 și a încetat la 22 iunie 2020 (20-21 iunie 2020 fiind zile nelucrătoare).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, analizând argumentele recurenteii, le consideră declarative și neîntemeiate or, copia hotărârii motivate a primei instanțe, după cum se confirmă prin actele cauzei, recurenta a recepționat-o la data de 19 mai 2020, aplicând semnătura pe avizul de recepție a scrisorii recomandate, expediate de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, pe adresa indicată de reclamantă în cererea de chemare în judecată mun. Chișinău, stradela Studenților 13/1, ap. 45 (f.d. 109).

Cu referire la alegația recurenteii, reprezentate de avocatul Ion Căpățînă privind începerea curgerii termenului de depunere a cererii de apel motivate odată cu recepționarea hotărârii motivate din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani de către avocat la 21 mai 2020, Colegiul îl apreciază ca fiind declarativ și neîntemeiat or, curgerea termenului pentru depunerea apelului motivat începe odată cu

notificarea hotărârii motivate de către parte, prin urmare, reclamanta/apelanta Olga Cuzmina a recepționat hotărârea motivată conform avizului de recepție la 19 mai 2020 (f.d. 109).

În acest context, așa cum hotărârea motivată a primei instanțe a fost recepționată de către reclamantă/apelantă Olga Cuzmina la 19 mai 2020, termenul a început a curge din ziua imediat următoare, adică din 20 mai 2020 și a expirat la 18 iunie 2020 aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului motivat. Prin urmare, în acest interval de timp reclamanta/apelanta Olga Cuzmina, precum nici reprezentantul acesteia, avocatul Ion Căpățînă nu a depus apel motivat.

Completul specializat concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil or, este cert că Olga Cuzmina, reprezentată de avocatul Ion Căpățînă, primind la 19 mai 2020 hotărârea motivată a instanței de fond nu s-a conformat prevederilor legale și nu a depus apelul motivat în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

În acest context completul specializat reamintește recurenței că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, Colegiul menționează că, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În urma celor relatate se constată drept temeinică încheierea instanței de apel, deoarece Olga Cuzmina, reprezentată de avocatul Ion Căpățînă, nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat apelanta nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În aceste circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că, neprezentând apelul motivat în termenul stabilit de lege, Olga Cuzmina, reprezentată de avocatul Ion Căpățină, a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale, prin urmare instanța nu poate accepta o asemenea omisiune or, aceasta contravine legislației naționale și internaționale.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Olga Cuzmina, reprezentată de avocatul Ion Căpățină.

Se menține încheierea din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Olga Cuzmina împotriva Întreprinderii Municipale pentru Gestionarea Fondului Locativ nr. 21 din mun. Chișinău, în proces de insolvență cu privire la nesoluționarea cererii și obligarea la recalcularea energiei termice consumate.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh